

نظریه نیروهای مسلح ولایتمدار بر اساس دیدگاه‌های امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

عباس چهاردولی^۱

شهاب شریفی^۲

رضا روشنی^۳

پذیرش مقاله: ۹۶/۰۲/۲۴

دریافت مقاله: ۹۵/۱۲/۲۵

چکیده

ضرورت اسلامی سازی نظریه‌ها با رویکردی بومی، به‌ویژه در امر خطیر دفاع از مرام اسلام، خواست عمومی جامعه و نیروهای مسلح ج.ا.ایران می‌باشد. بهره‌گیری از متون اسلامی در عرصه‌های جدید دفاع، نیازی اساسی محسوب می‌گردد. از آنجاکه بهره یافتن از متون اسلامی به تخصص ویژه‌ای نیاز دارد این تحقیق با تمرکز بر بیانات حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) بر آن است اقدام به ارائه نظریه نیروهای مسلح ولایتمدار از طریق روش تئوری داده بنیاد نماید. این روش یکی از روش‌هایی است که قابلیت به‌کارگیری در تحقیقات اسلامی را داراست. در این تحقیق برای کدگذاری باز از روش تحلیل اسنادی و برای کدگذاری محوری و دسته‌بندی عوامل و کشف روابط بین ابعاد و مؤلفه‌ها، از آزمون خبرگی و برای انجام مرحله کدگذاری انتخابی از روش چند رأیی استفاده شده است. نتایج حاصل از تحقیق، ۱۳ بعد، ۲۹ مؤلفه را نشان می‌دهد و حاصل مطالعه، دستیابی به نظریه نیروهای مسلح ولایتمدار بر مبنای ابعاد و مؤلفه‌های مزبور می‌باشد که می‌تواند پشتیبانی برای طراحی مدل روابط متقابل جامعه و نیروهای مسلح ج.ا.ایران قرار گیرد.

واژگان کلیدی: نظریه، نیروهای مسلح، ولایتمداری، گراند تئوری

^۱ - استادیار علوم دفاعی راهبردی دانشگاه عالی دفاع ملی

^۲ - دانش‌آموخته مدیریت راهبردی نظامی دانشگاه عالی دفاع ملی (نویسنده مسئول) shahab.sharifi@chmail.ir

^۳ - دانشجوی دکتری مدیریت راهبردی نظامی دانشگاه عالی دفاع ملی

مقدمه

موضوع دفاع نقش بسزایی در ایجاد رابطه مستحکم و پایدار بین جامعه و نیروهای مسلح دارد و یکی از مؤلفه‌های مهم مشارکت جامعه در حفظ استقلال و تمامیت ارضی کشور بوده و نشان‌گر میزان تعلق خاطر و دغدغه افراد یک کشور نسبت به تأمین امنیت است. نتایج تحقیقات و مطالعات اکتشافی و پشتوانه‌های نظری اسلام، حاکی از آن است که ایجاد امنیت در ابعاد گوناگون اعم از سیاسی، اقتصادی، فرهنگی - اجتماعی و دفاعی در یک رابطه متقابل بین جامعه و نیروهای مسلح نهفته است. امیر مؤمنان علی «علیه‌السلام» در نامه شماره ۵۳ به مالک اشتر می‌فرماید: «فَالْجُنُودُ بِإِذْنِ اللَّهِ حُصُونُ الرَّعِيَّةِ، وَ زَيْنُ الْوَلَاةِ، وَ عِزُّ الدِّينِ، وَ سُبُلُ الْأَمْنِ، وَ لَيْسَ تَقْوَمُ الرَّعِيَّةُ إِلَّا بِهِمْ؛ سپاهیان با اذن پروردگار حافظان و پناهگاه رعیت، زینت زمامداران، عزت و شوکت دین و راه‌های امنیت‌اند، قوام رعیت جز به وسیله اینان ممکن نیست». امام خامنه‌ای ^{مدظله‌العالی} در اجتماع مردم شیروان در مورخه ۲۴/۰۷/۱۳۹۱ فرمودند: «نظام جمهوری اسلامی به برکت ایمان مردم، به برکت بصیرتی که به فضل الهی در ملت ما وجود دارد، توانسته است به کوری چشم دشمنان، یک کشور باثبات و استقرار به وجود بیاورد. خود آحاد ملت پشتوانه این ثبات و استقراری هستند که در کشور وجود دارد». طبق اصل ۱۵۱ قانون اساسی، دولت در نظام جمهوری اسلامی ایران موظف است برای همه افراد کشور برنامه و امکانات آموزش نظامی را بر طبق موازین اسلامی فراهم نماید، به طوری که همه افراد، همواره توانایی دفاع مسلحانه از کشور و نظام را داشته باشند. در بخشی از بند سوم سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران، آمده است که: «جامعه ایرانی جامعه‌ای است امن، مستقل و مقتدر با سامانه دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه‌جانبه و پیوستگی مردم و حکومت». نتایج تحقیقات گذشته و مطالعه تاریخ جوامع، حاکی از آن است که روابط متقابل جامعه و نیروهای مسلح جهت ایجاد امنیت، عزت و قدرت، امری الزام‌آور و تأمین امنیت و عزت درگرو توجه لازم به مسئله دفاع است. به بیانی دیگر دفاع زمانی به صفت همه‌جانبه متصف می‌شود که بر اساس یک نظریه اسلامی شکل گیرد. با توجه به این نکته که ابعاد و مؤلفه‌های این تعامل در قالب مبانی جامعه‌شناسی موجود، نظیر سایر مطالبات هنوز در بستر معارف اصیل اسلامی مدون نگردیده و از آنجاکه ارتقاء کارایی و اثربخشی نیروهای مسلح به نحو عمیق و گسترده‌ای وابسته به جامعه است، طبعاً عدم وجود یک نظریه مبتنی بر معارف اسلامی هرگونه اقدام را با مشکل مواجه خواهد ساخت. بر این اساس، دغدغه اصلی این تحقیق، عدم شناخت مبانی و معیارهای عینی و حقیقی دفاع از منظر آموزه‌های اسلامی بوده است که به نظر می‌رسد این دغدغه از طریق ارائه یک نظریه بر خواسته از مبانی

اسلام در زمینه جامعه، نیروهای مسلح و دفاع قابل‌رفع می‌باشد. در این راستا مسئله تحقیق این است که هر جامعه‌ای دارای اجزای گوناگونی است و هرکدام از این اجزاء به نحوی از انحاء در معرض تهدیدهای گوناگونی قرار می‌گیرند. در مقابل این تهدیدها، بایستی نیروهای مسلح به‌عنوان نوک پیکان مقابله با تهدید، وارد عمل شوند؛ و در این عرصه به پشتیبانی و حمایت قطعی مردم نیاز اساسی دارند که در نظام مقدس ج.ا.ا، بر اساس پشتوانه‌های نظری، این رابطه مورد تأیید می‌باشد، اما تاکنون نظریه‌ای مبتنی بر مبانی اسلام که بر خواسته از آرمان‌ها و ارزش‌های اسلامی باشد یا ارائه نگردیده و اگر ارائه گردیده جامع و کامل نیست. اهمیت تحقیق از آنجا ناشی می‌شود که تحقق دفاع در همه ابعاد نیازمند شناخت عمیق در تمامی حوزه‌های دفاعی و مستلزم پردازشی هدفمند در راستای تبیین «رابطه» متقابل جامعه و نیروهای مسلح در نظام مقدس ج.ا.ا می‌باشد؛ این تحقیق به سبب ارتباط تنگاتنگی که با موضوع دفاع، حیات و گسترش پهنه فعالیت‌های معنوی نظام مقدس ج.ا.ا در منطقه و جهان دارد از اهمیت برخوردار است. «هدف این مطالعه ارائه نظریه نیروهای مسلح ولایتمدار در ج.ا.ا ایران از طریق به‌کارگیری روش نظریه داده بنیاد از متن بیانات امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) می‌باشد و سؤالی که این تحقیق به دنبال پاسخ به آن است عبارت است از: نظریه نیروهای مسلح ولایتمدار بر مبنای بیانات امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) چیست؟» نگارنده بر این باور است که تمرکز بر متن بیانات حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) با بهره‌گیری از روش داده بنیاد می‌تواند دستیابی به نظریه مزبور را محقق نماید.

مبانی نظری

پیشینه و سابقه تحقیق

جهت دستیابی به نظریه نیروهای مسلح ولایتمدار بر اساس دیدگاه امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) به روش - شناسی دستیابی به نظریه نیاز بود. در این رابطه، مقاله‌ای در نشریه مدیریت فرهنگ سازمانی، سال نهم، شماره بیست و سوم، بهار و تابستان ۱۳۹۰ توسط امیرحمزه مهربانی، حسین خنیفر، حسن زارعی متین، غلامرضا جندقی نوشته شده است که از آن برای این منظور بهره‌برداری شده است.

نظریه داده بنیاد و کاربرد آن

گلیسر و اشتراوس به‌عنوان بنیان‌گذاران روش نظریه داده بنیاد در کتاب خود عنوان نمودند: «موضوع اصلی کتاب ما، کشف تئوری بر اساس گردآوری نظام‌مند داده، در پژوهش‌های علوم اجتماعی است. هر فصل این کتاب، به مرحله‌ای می‌پردازد که ما در فرآیند تولید تئوری، پشت سر گذاشته‌ایم. انگیزه اصلی از معرفی این تئوری، رسیدن به مرحله‌ای از شناخت در مورد موضوع مورد مطالعه است که ما را قادر

می‌سازد نظریه‌ای را که ساخته‌ایم بر اساس داده‌های واقعی استحکام‌بخشیم». (Glaser, et.al, 1967:13) به نقل از مهرابی و همکاران (۱۳۹۰:۱۲).

«در نظریه داده بنیاد، تحقیق با یک تئوری و سپس آغاز اثبات آن آغاز نمی‌شود، بلکه روند تحقیق با یک حوزه مطالعاتی شروع گردیده و به تدریج، موارد مرتبط پذیرا می‌گردند». (Strauss, et.al, 1998:50)

«نظریه داده بنیاد روشی است که نظریه‌ها، مفاهیم، فرضیه‌ها و قضایا را طی یک فرآیند منظم، به جای استنتاج از پیش فرض‌های قبلی سایر پژوهش‌ها یا چارچوب‌های نظری موجود، به طور مستقیم از داده‌ها کشف می‌کند». (powell, 1999:67)

«نظریه داده بنیاد عبارت است از فرآیند ساخت یک نظریه مستند و مدون از طریق گردآوری سازمان‌یافته داده‌ها و تحلیل استقرایی مجموعه داده‌های گردآوری‌شده به منظور پاسخگویی به پرسش‌های نوین، در زمینه‌هایی که فاقد مبانی نظری کافی برای تدوین هرگونه فرضیه و آزمون آن هستند». (منصوریان، ۱۳۸۵: ۵)

«نظریه داده بنیاد در واقع روشی است کیفی برای ساخت نظریه‌ای که مبتنی بر واقعیات و داده‌ها باشد. به تعبیر دیگر، نظریه داده بنیاد یک روش پژوهش استقرایی و اکتشافی است که به پژوهشگران در حوزه‌های گوناگون امکان می‌دهد تا به جای اتکا به تئوری‌های موجود و از پیش تعریف‌شده، خود به تدوین تئوری اقدام کنند». (همان، ۸)

«نظریه داده بنیاد مجموعه‌ای از شیوه‌ها برای توسعه دادن نظریه استقرایی در مورد یک پدیده است». (neuman, 1997:234) و «از آنجایی که متدولوژی نظریه داده بنیاد قابلیت نظریه‌پردازی در حوزه مفاهیم مدیریتی نیز دارد، می‌تواند در این حوزه به خوبی مورد استفاده قرار گیرد». (Sousa, 2006:325)

«برای تئوری سازی، باید روابط بین مؤلفه‌ها یا ابعاد با یکدیگر از یک سو و با موضوع اصلی از سوی دیگر، معلوم شود. در صورت وجود رابطه، نوع روابط بین آن‌ها مشخص گردد. این کشفیات، صرفاً از کدگذاری‌ها حاصل نمی‌شود. گویا طرفداران روش کیفی، همچنان تحت سیطره پارادایم اثبات‌گرایی، به تحلیل پدیده‌ها می‌پردازند. تولید نظریه یک حادثه مکانیکی نیست که بتوان آن را طی مراحل خطی و جبری تعیین کرد. خبرگی، قدرت ابتکار و خلاقیت محقق است که به مدد وی می‌آید و روابط پنهان آنان را آشکار ساخته و موفق به خلق تئوری جدید می‌شود. این اتفاق طی فرآیند پرمزورازی صورت می‌گیرد که هنوز به خوبی شناخته نشده است». (مهرابی و همکاران، ۱۳۹۰: ۱۵)

تحقیق در متون اسلامی

به لحاظ مبانی اسلامی برای شناخت و هدایت جریان وسیع و گسترده تحقیقات معاصر، تکیه بر روش‌های تحقیق متعارف سکولار که تنها با استفاده از اندیشه و تجربه محدود، خطاپذیر و متغیر بشری درصدد بررسی و حل مسائل جوامع معاصر هستند و به تعبیر لوی صافی وحی را به مثابه منبع معرفتی، کاملاً از جریان کسب دانش حذف کرده‌اند، امری نامعقول و غیرقابل قبول، به نظر می‌رسد. (باقری، ۱۳۸۲: ۸۹)

«امروزه هستی‌شناسی^۱ و معرفت‌شناسی^۲ اغلب جوامع متأثر از پارادایم حاکم بر جهان غرب، رویکردی اثبات‌گرایان^۳ دارند. در این پارادایم استراتژی تجربی نقش محوری ایفا می‌کند و روش‌شناسی مطلوب آن، روش کمی و آماری است. عدم‌کفایت پارادایم اثبات‌گرایی در توضیح رفتار اجتماعی موجب تا بر این پارادایم انتقادات عمده‌ای همچون در نظر نگرفتن بسترهای فرهنگی و تاریخی، نقش ارزش‌ها، نیات درونی افراد و عدم توجه به مباحث زیباشناختی و ... وارد شود. (مهرابی و همکاران، ۱۳۹۰: ۶) «روش داده بنیاد به خاطر ویژگی‌های خاص، برای انجام تحقیقات اسلامی، از کارایی برخوردار است». (همان، ۸)

«از سوی دیگر، روش‌شناسی متعارف در علوم دینی که عمدتاً در جهت پاسخگویی به نیازهای دانش فقه تدوین شده است، برای استفاده در تحقیقات علوم جدید و معاصر با رویکرد اسلامی، ناکافی به نظر می‌رسد». (صادق زاده قمصری، ۱۳۸۶: ۱۶۳)

«چنانکه یکی از محققان می‌نویسد: به‌منظور وصول به مفاهیم و گزاره‌های معتبر دینی درزمینه علوم جدید، در پردازش رویکرد اسلامی به روش‌شناسی پژوهشی، باید از تفسیر به رأی یا التقاط و یا برداشت شخصی غیر کارشناسانه از متون دینی و تبدیل متون دینی به ابزاری برای تأیید و توجیه نظریه‌های بشری، پیشگیری شود». (سعیدی روشن، ۱۳۸۳: ۸۵)

«تحقیقات کیفی شامل نگرش‌های فلسفی، تکنیک‌ها، ابزارهای تحقیق و سبک‌های متنوعی هستند، به‌گونه‌ای که تئوری انتقادی^۴، تحلیل گفتمان^۵، هرمنونیک^۶، تحقیق موردی^۷، قوم‌شناسی^۸، تحلیل

1 - Ontology

2 - Epistemology

3 - Positivism

4 - Critical theory

5 - Discourse analysis

6 - Hermeneutics

7 - Case study

8 - Ethnography

روایتی^۱، مشاهده مشارکتی^۲، تئوری زمینه‌ای^۳ (نظریه داده بنیاد) و موارد بسیار دیگری، همه به‌عنوان تحقیق کیفی شناخته شده‌اند». (فقیهی و همکاران، ۱۳۷۸: ۳۴)

رویکردهای تحقیق در متون اسلامی

«چگونگی ارتباط بین علوم جدید با دین، متأثر از رویکردهای رابطه علم و دین است». (باقری، ۱۳۸۳: ۲۵۰-۲۱۴) «در یک تقسیم‌بندی کلی سه رویکرد اصلی معرفی شده است:

۱- رویکرد استنباطی: این رویکرد به علم و دین، مبتنی بر دین‌شناسی دایره‌المعارفی است؛ یعنی این‌که دین، جزئیات یا اصول کلی همه علوم را در بردارد و با مطالعه دقیق متون دینی، می‌توان هر علمی را از آن استخراج کرد.

۲- رویکرد اضمایی: این رویکرد باهدف اسلامی کردن دانش، تلاش می‌کند علوم جدید را با انجام اصلاحات و یا حذف بخش‌هایی از آن از یک‌سو و تحمیل برداشت‌ها و تفاسیر شخصی بر متون دینی از سوی دیگر، به تأیید دین برساند و اثبات کند در دین هم‌چنین علمی بوده است. به تعبیر دیگر، با حذف مغایرت‌ها، بین آن‌ها مصالحه برقرار می‌کند.

۳- رویکرد تأسیسی: طرفداران این دیدگاه معتقدند از آنجایی‌که همه علوم، ریشه در یک دیدگاه فلسفی دارند، می‌توان به‌جای مبنای قرار دادن تئوری‌های موجود در علوم جدید که برخاسته از فلسفه و زمینه خاصی است و تلاش برای تأیید یا اصلاح آن از ناحیه متون دینی، گزاره‌هایی را سامان داد که مبتنی بر جهان‌بینی و انسان‌شناسی دینی باشد و به‌طور مستقل در علوم مختلف تئوری پردازی کرد و به‌بوته آزمون گذاشت». (مهرابی و همکاران، ۱۳۹۰: ۱۰)

«در این رویکرد، علم دینی - همچون موضوع هر نوع تلاش علمی دیگری - باید در پرتو پیش‌فرض‌های خاص خود، همراه با تلاش تجربی تکوین یابد. در این صورت، به سبب نفوذ عمیق مبانی فلسفی اسلام در مراحل شکل‌گیری علم و فرضیه‌های آن علم، می‌توان آن را به صفت اسلامی منتسب ساخت و از علوم اسلامی سخن گفت». (باقری، ۱۳۸۲: ۲۵۰)

«پس از تکوین فرضیه، نوبت آزمون تجربی آن، فرامی‌رسد. اگر شواهد کافی فراهم آید، می‌توان از یافته‌های علوم تجربی سخن گفت. این یافته‌ها، به معنای مصطلح، علمی هستند؛ زیرا از بوته آزمایش برآمده‌اند و دین می‌باشند. چون بر پیش‌فرض‌های دینی، تکوین یافته‌اند؛ از ساختاری همگن و یکپارچه

1 - Hermeneutics

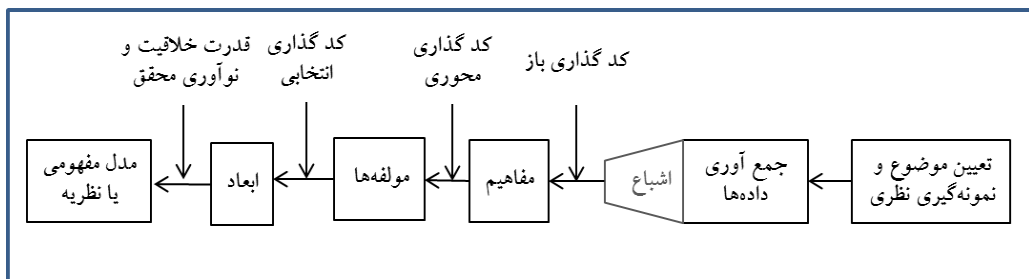
2 - Participant observation

3 - Grounded theory

برخوردارند؛ زیرا فرضیه‌ها در پرتو پیش‌فرضی معین و متناسب و به اقتضای آن پیش‌فرض، تحول‌یافته‌اند و سرانجام از این اتهام که دین را به آزمون و تجربه، گرفته‌اند، دور هستند؛ زیرا آنچه به محک آزمون زده می‌شود، فرضیه‌های ماست که ملهم از ایده‌های دینی هستند نه خود ایده‌های دینی. برخی از این فرضیه‌ها می‌توانند بر خطا باشند، برخی دیگر می‌توانند با شواهد تجربی، استحکام یابند». (همان)

روش‌شناسی

به نقل از مهرابی و همکاران (۱۳۹۰: ۱۴)، «در روش‌شناسی نظریه داده‌بنیاد، کشف یا تولید نظریه بر مبنای حقایق و واقعیات موجود و از طریق جمع‌آوری نظام‌مند داده‌ها و با مدنظر قرار دادن کلیه جوانب - بالقوه - مرتبط با موضوع تحقیق، صورت می‌گیرد. داده‌های جمع‌آوری‌شده سیر تکاملی خود را تا رسیدن به تئوری، مراحل را طی می‌کنند. تحلیل داده‌هایی که به‌منظور تکوین نظریه گردآوری می‌شوند، با استفاده از رمزگذاری نظری^۱ انجام می‌شود. در این شیوه ابتدا رمزهای مناسب به بخش‌های مختلف داده‌ها اختصاص می‌یابد. این رمزها در قالب مفهوم تعیین می‌شوند که آن را رمزگذاری باز^۲ می‌نامند. سپس پژوهشگر با اندیشیدن در مورد ابعاد متفاوت این مقوله‌ها و یافتن پیوندهای میان آن‌ها به رمزگذاری محوری^۳ اقدام می‌کند. لازم به ذکر است که در جریان این رمزگذاری‌ها، پژوهشگر با استفاده از نمونه‌گیری نظری^۴ و با توجه به مفاهیم پدیدار شده از دل داده‌ها، به گردآوری داده‌ها در مورد افراد، رخدادهای و موقعیت‌های مختلفی می‌پردازد که تصویر غنی‌تری از مفاهیم و مقوله‌های حاصل، فراهم خواهند کرد. سرانجام با رمزگذاری انتخابی^۵ مقوله‌ها پالایش می‌شوند و با این فرآیندها درنهایت، چارچوبی نظری پدیدار می‌شود». (Strauss, et.al, 1998:57)

شکل ۱: مدل فرآیند اجرای گراندد تئوری (مهرابی و همکاران: ۱۳۹۰: ۱۴)

- 1 - Theoretical coding
- 2 - Open coding
- 3 - Axial coding
- 4 - Theoretical sampling
- 5 - Selective coding

«قابلیت اعتماد^۱ (در فارسی معادل‌های چندی برای این واژه به‌کاربرده شده است از جمله می‌توان به پایایی، ثبات و اعتبار اشاره کرد) یکی از ویژگی‌های فنی ابزار اندازه‌گیری است. مفهوم یادشده با این امر سروکار دارد که ابزار اندازه‌گیری در شرایط یکسان تا چه اندازه نتایج یکسانی به دست می‌دهد.» (سرمد و همکاران، ۱۳۹۲: ۱۶۶)

«پایایی، بیانگر پایداری و تشابه نتایج اندازه‌گیری در دوره‌های مختلف زمانی است. از آنجایی که روایی بدون پایایی نمی‌تواند وجود باشد، نشان دادن اولی برای اثبات دومی کافی است.» (مهرابی و همکاران، ۱۳۹۰: ۱۶)

«ممیزی تحقیق^۲ را می‌توان به‌منزله روش خوبی برای بهبود قابلیت اطمینان، پیشنهاد کرد و آن عبارت است از: بررسی فرآیند و محصول تحقیق توسط داوران^۳ برای تعیین سازگاری^۴ آن‌ها.» (Mays, et.al, 2002:50-52)

با این توضیحات، به علت بهره‌مندی مستمر، از نظر خبرگان حوزوی و دانشگاهی در کلیه مراحل و فرآیندهای این تحقیق، پایایی مورد انتظار برای یک پژوهش به‌خوبی تضمین و برآورد شده است. «اعتبار اندازه‌گیری^۵ (این واژه تحت عنوان "روایی" به‌وسیله برخی نویسندگان به‌کاررفته است) به این سؤال پاسخ می‌دهد که ابزار اندازه‌گیری تا چه حد خصیصه موردنظر را می‌سنجد. بدون آگاهی از اعتبار ابزار اندازه‌گیری نمی‌توان به دقت‌های حاصل از آن اطمینان داشت. ابزار اندازه‌گیری ممکن است برای اندازه‌گیری یک خصیصه ویژه دارای اعتبار باشد، درحالی‌که برای سنجش همان خصیصه بر روی جامعه دیگر از هیچ‌گونه اعتباری برخوردار نباشد. برای مثال یک آزمون ریاضی ممکن است برای سنجش توانایی ریاضی دانش‌آموزان پایه پنجم ابتدایی از اعتبار لازم برخوردار باشد اما برای سنجش توانایی ریاضی دانش‌آموزان پایه سوم راهنمایی فاقد اعتبار باشد.» (سرمد و همکاران، ۱۳۹۲: ۱۷۰)

یک ترازو که نیم کیلو خطا دارد، از پایایی برخوردار است ولی روایی ندارد؛ زیرا همیشه و تحت هر شرایطی میزان وزن را با نیم کیلو خطا نشان می‌دهد بنابراین پایا است ولی چون در اندازه‌گیری فاقد دقت لازم است از روایی (اعتبار) برخوردار نیست.

1 - Reliability

2 - Inquiry Audit

3 - Reviewers

4 - Consistency

5 - Validity

به نقل از مهرابی و همکاران (۱۳۹۰: ۱۵) «روایی، اشاره دارد به میزانی که یافته‌ها، واقعیت را توصیف می‌کنند. ریشه‌های معیار روایی را می‌توان در پارادایم اثبات‌گرایی یافت. در اصطلاح‌شناسی اثبات‌گرایی، روایی در کنار سایر مفاهیم تجربی، همچون قوانین جهان‌شمول، شواهد، عینیت^۱ قیاس، واقعیت، منطق و داده‌های آماری قرار می‌گیرد. در تحقیق کمی، روایی را می‌توان این‌گونه تعریف نمود: «یک تحقیق تا چه حد دقیقاً آنچه را که قصد ارزیابی‌اش را داشته، سنجیده است.» (Golafshani, 2003:559)

«تعریف فوق، در تحقیقات کیفی جایگاه چندانی ندارد، چراکه در تحقیق کیفی، هدف، ارزیابی چیزی نیست (Stenbacka, 2001:551) «بلکه هدف درک جهان اجتماعی از منظر پاسخگویان (مشارکت‌کنندگان) به‌وسیله توصیف تفصیلی و دقیق از اقدامات شناختی و نمادین آن‌ها و شناخت معنی مرتبط، با رفتار قابل مشاهده آن‌ها می‌باشد.» (Miles, 2002:37)

تجزیه و تحلیل داده‌ها و یافته‌های تحقیق

«در این تحقیق، پژوهشگر با گردآوری نظام‌مند داده‌ها از متن بیانات امام خامنه‌ای^{مدظله‌العالی} پیرامون دفاع، جامعه و نیروهای مسلح و روابط آن‌ها از روش «لغت کاوی» استفاده گردیده است زیرا واژه‌هایی انتخاب شده‌اند که در افاده مفهوم، صریح بوده‌اند. جدول شماره ۱ حاصل کل بیانات امام خامنه‌ای^{مدظله‌العالی} از سال ۱۳۶۸ تا سال ۱۳۹۳ شامل ۵۲۰ صفحه و ۴۹۸ فیش است که پیرامون جامعه و نیروهای مسلح و روابط آن‌ها جمع‌آوری گردیده است.

جدول ۱: بیانات امام خامنه‌ای^{مدظله‌العالی} پیرامون جامعه و نیروهای مسلح

شناسه	مفاهیم	تعداد فیش	تعداد صفحه	دوره زمانی
۱	نیروی انتظامی	۱	۱	۷۶
۲	خدمت‌گذاری به مردم	۱	۱	۸۴
۳	توجه به عامه مردم	۲	۳۲	۷۰ - ۸۴
۴	سپاه در صحنه انقلاب	۳	۲	۶۹ - ۷۷
۵	اتکای نظام اسلامی به مردم	۵	۵	۷۶ - ۹۱
۶	ارتش در صحنه انقلاب	۶	۴	۶۸ - ۹۱
۷	حضور جوانان در دفاع مقدس	۷	۵	۸۱ - ۹۳
۸	ارتش پهلوی	۹	۷	۷۳ - ۹۱
۹	سپاه پاسداران	۱۲	۸	۶۸ - ۹۲

¹ - Objectivity

۹۱ - ۶۹	۷	۱۴	بسیج در صحنه انقلاب	۱۰
۹۱ - ۶۹	۱۳۷	۱۵	معنویت‌گرایی نیروهای مسلح	۱۱
۹۳ - ۷۰	۱۰	۱۶	امنیت اخلاقی	۱۲
۹۰ - ۶۸	۱۴	۱۷	امنیت اجتماعی	۱۳
۹۲ - ۷۶	۱۰	۲۳	امنیت اقتصادی	۱۴
۹۱ - ۶۸	۲۱	۵۳	ارتش ج. ا. ایران	۱۵
۹۲ - ۶۹	۶۵	۱۱۱	امنیت ملی	۱۶
۹۳ - ۶۸	۱۷۶	۱۸۲	جامعه اسلامی	۱۷
۹۳ - ۶۸	۵۲۰	۴۹۸	جمع	

همان‌طور که از جدول و نمودار پیداست در شرایط زمانی مختلف و با توجه به اوضاع و احوال محیط ملی و بین‌المللی حضرت امام خامنه‌ای ^{مدظله‌العالی} بر مسائل مختلفی تأکید داشته‌اند از جمله جامعه و نیروهای مسلح. از بین موارد مختلف، بیشترین تأکید بر جامعه اسلامی با ۱۸۲ فیش و کمترین فیش مربوط به نیروی انتظامی است. در گام‌های بعدی با ترکیب و طی مراحل کدگذاری باز، محوری و انتخابی مدل جامع روابط متقابل جامعه و نیروهای مسلح از نگاه امام خامنه‌ای ^{مدظله‌العالی} طراحی و تدوین خواهد شد.

مرحله کدگذاری باز

در این مرحله، بر اساس روش مرسوم در نظریه داده بنیاد، به هر یک از اجزاء، عنوان و برچسبی داده شد. این عنوان که اصطلاحاً به آن «کد» گفته می‌شود، گویای محتوای داده می‌باشد، به طوری که محقق و خواننده، با مشاهده این عنوان و تیتیر تا حدود زیادی به مفهوم جملات پی می‌برد.

جدول ۲: کدگذاری باز (جامعه اسلامی از نگاه امام خامنه‌ای ^{مدظله‌العالی})

شناسه	داده	مفهوم
۱	جامعه مدنی به معنای جامعه مدینه‌النبی است	مدینه‌النبی
۲	در مدینه‌النبی، حکومت، حکومت دین است	حکومت دین
۳	ولایت فقیه در جامعه مدینه‌النبی، در رأس همه امور است	ولایت فقیه
۴	ولایت فقیه به معنای حکومت یک معیار و در واقع یک شخصیت است	حکومت یک معیار
۵	ویژگی‌های اصلی حکومت پیامبر اکرم صلوات‌الله‌علیه	معرفت شفاف
۶	ویژگی‌های اصلی حکومت پیامبر اکرم صلوات‌الله‌علیه	عدالت مطلق

عبودیت کامل	ویژگی‌های اصلی حکومت پیامبر اکرم صلوات‌الله‌علیه	۷
عشق	ویژگی‌های اصلی حکومت پیامبر اکرم صلوات‌الله‌علیه	۸
عاطفه جوشان	ویژگی‌های اصلی حکومت پیامبر اکرم صلوات‌الله‌علیه	۹
امامت	در رأس جامعه اسلامی، امام است که پیشوای مردم محسوب	۱۰
تبعیت معنوی	تبعیت از امام روی ایمان و دل	۱۱
معیار عقلی	نمونه‌سازی جامعه اسلامی بر اساس جامعه اسلامی پیامبر	۱۲
اخلاق محوری	تکمیل مکارم و فضیلت‌های اخلاقی در بین مردم	۱۳
تربیت اخلاقی	تربیت اخلاقی نیاز اول ملت ایران و بخصوص جهان اسلام	۱۴
قله علم	عمل به اسلام از جنبه‌های مادی در جامعه اسلامی	۱۵
قله صنعت لازم	عمل به اسلام از جنبه‌های مادی در جامعه اسلامی	۱۶
قله معیشت	عمل به اسلام از جنبه‌های مادی در جامعه اسلامی	۱۷
قله روابط اجتماعی	عمل به اسلام از جنبه‌های مادی در جامعه اسلامی	۱۸
قله شرف دنیایی	عمل به اسلام از جنبه‌های مادی در جامعه اسلامی	۱۹
قله عزت دنیایی	عمل به اسلام از جنبه‌های مادی در جامعه اسلامی	۲۰
آزادی‌های عمومی	اجرای کامل شریعت اسلامی در جامعه	۲۱
آزادی‌های مدنی	اجرای کامل شریعت اسلامی در جامعه	۲۲
آزادی ملت	اجرای کامل شریعت اسلامی در جامعه	۲۳
استقلال	استقلال یعنی آزادی در ابعاد یک ملت که وابسته به کسی و به‌جایی نباشد	۲۴
ملت آزاد	ملتی که به هر صورت تحت نفوذ و سیطره مخالفین خود یا دشمنان خود یا بیگانگان قرار ندارد	۲۵
تضمین عدالت	ملتی که به هر صورت تحت نفوذ و سیطره مخالفین خود یا دشمنان خود یا بیگانگان قرار ندارد	۲۶
تضمین معنویت	ملتی که به هر صورت تحت نفوذ و سیطره مخالفین خود یا دشمنان خود یا بیگانگان قرار ندارد	۲۷
استحکام درونی	انس با قرآن	۲۸
تقویت ایمان	انس با قرآن	۲۹
افزایش توکل به خدا	انس با قرآن	۳۰
افزایش اعتماد به وعده الهی	انس با قرآن	۳۱

ادامه جدول ۲: کدگذاری باز (جامعه اسلامی از نگاه امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی))

مفهوم	داده	شناسه
تقویت روحی انسان‌ها	انس با قرآن	۳۲
اعتمادبه‌نفس ملی	انس با قرآن	۳۳
روشن شدن راه تقرب به خدا	انس با قرآن	۳۴
کاهش ترس از مشکلات مادی	انس با قرآن	۳۵
امید به آینده	انتظار بزرگ‌ترین دریچه‌های فرج برای جامعه اسلامی است.	۳۶
پیشنازی	برخورداری ملت از امنیت، ثبات سیاسی، آرامش دستگاه‌های حاکمیت نظام	۳۷
امنیت و آرامش	امنیت و آرامش جزو مهم‌ترین خواسته‌ها و مفیدترین عواید یک ملت است	۳۸
نماز	اگر در جامعه اسلامی نماز در جایگاه شایسته خود قرار گیرد، همه تلاش‌های سازنده مادی و معنوی، راه خود را به سمت وسوی آرمان‌ها می‌گشاید و جامعه را به نقطه مطلوب آرمانی اسلام می‌رساند	۳۹
عدالت	عدالت یکی از خصوصیات جامعه اسلامی است. عدل فقط هم شعار نیست. جامعه اسلامی باید دنبال عدالت هم برود و اگر عدالت نیست، آن را تأمین کند. اگر در دنیا دونقطه وجود دارد که یکی نقطه عدل و یکی نقطه ظلم است و هر دو هم غیر اسلامی هستند، اسلام به آن نقطه عدل و لو غیر اسلامی است، توجه موافق دارد	۴۰
وحدت	وحدت را حفظ کنید. اگر دیدید در جامعه بین شما کسانی هستند که عکس این رفتار می‌کنند، آن‌ها را طردشان کنید؛ مخالفت خودتان را به آن‌ها ابراز و اعلام کنید؛ این‌ها ضرر می‌زنند؛ ضربه می‌زنند. ضربه‌ای به اسلام می‌زنند، ضربه‌ای به تشیع می‌زنند، ضربه‌ای به جامعه اسلامی می‌زنند. این از جمله مسائل بسیار مهم است.	۴۱
فقرزدایی	امروز در جامعه ما فقر وجود دارد. وظیفه ما به‌عنوان نظام اسلامی، ریشه‌کن کردن فقر در جامعه است. نباید در جامعه محرومیت باشد. این تکلیف ماست به‌عنوان دولت، به‌عنوان نظام اسلامی، به‌عنوان آحاد مردم. «کُلُّکُمْ رَاعٍ وَ کُلُّکُمْ مَسْئُولٌ عَنِ رَعِيَّتِهِ»؛ این وظیفه همه است	۴۲
عزت	«معنای عزت این است که جامعه و نظام اسلامی، در هیچ‌یک از برخوردهای	۴۳

	بین‌المللی خود، نباید طوری حرکت کند که منتهی به ذلیل شدن اسلام و مسلمین شود. البته، ذلیل شدن غیر از ضعیف بودن است. ممکن است کسی ضعیف باشد، اما ذلیل نباشد. بین این دو تفاوت است. کارآمدان این کارها، می‌توانند خوب بفهمند.»	
۴۴	اهداف بزرگ اجتماعی، ایجاد حیات طیبه اسلامی و جامعه اسلامی	حیات طیبه اسلامی
۴۵	اهداف جامعه اسلامی	جامعه آباد
۴۶	اهداف جامعه اسلامی	جامعه آزاد
۴۷	اهداف جامعه اسلامی	جامعه مستقل
۴۸	اهداف جامعه اسلامی	جامعه دارای اخلاق والا
۴۹	اهداف جامعه اسلامی	جامعه متحد
۵۰	اهداف جامعه اسلامی	یکپارچه
۵۱	اهداف جامعه اسلامی	جامعه متقی و پرهیزگار

ادامه جدول ۲: کدگذاری باز (جامعه اسلامی از نگاه امام خامنه‌ای) (مدظله‌العالی)

مفهوم	داده	شناسه
دنیا مقدمه آخرت	دنیایی که مقدمه آخرت است، دنیایی که انسان را ناگزیر به بهشت می‌رساند، ایجاد یک چنین دنیایی هدف کلان اجتماعی و سیاسی اسلام است؛ این‌ها را در مقابل ما ترسیم کردند.	۵۲
حصون الرعیه و تعیین کنندگی اراده الهی	عزیزان من! امیرالمؤمنین (علیه الصلاة والسلام) نیروهای مسلح را حصون رعیت، یعنی حصارها و باروهای اطمینان‌بخش برای ملت‌ها دانسته است؛ اما می‌فرماید: «فالجنود باذن الله حصون الرعیه»؛ (۱) باذن الله است. آنچه تعیین‌کننده است، اراده الهی است.	۵۳
ایجاد جامعه‌ای الگو (مادی و	هدف، ایجاد یک جامعه نمونه است. شما می‌خواهید در محدوده ایران عزیز - که از لحاظ جغرافیایی در یک نقطه بسیار حساسی از دنیا هم واقع شده است - یک جامعه‌ای بسازید که به برکت اسلام و زیر پرچم قرآن، الگو باشد؛ هم الگو از لحاظ مادی و پیشرفت‌های مادی، هم در عین حال الگو از لحاظ معنویت و از لحاظ اخلاق.	۵۴

معنوی)		
رسیدن به کمال معنوی و الهی	مهم‌ترین مسئولیت این جامعه این است که انسان‌ها بتوانند در سایه‌سار چنین اجتماعی، چنین حکومتی، چنین فضایی، به کمال معنوی و کمال الهی برسند؛ که: «ما خلقت الجنَّ و الانسَ اَلَّا ليعبدون»؛ انسان‌ها به عبودیت برسند	۵۵
مستقل	هدف انقلاب عبارت بود از ساختن یک ایرانی با این خصوصیات	۵۶
آزاد	هدف انقلاب عبارت بود از ساختن یک ایرانی با این خصوصیات	۵۷
برخوردار از ثروت	هدف انقلاب عبارت بود از ساختن یک ایرانی با این خصوصیات	۵۸
برخوردار از امنیت	هدف انقلاب عبارت بود از ساختن یک ایرانی با این خصوصیات	۵۹
متدین	هدف انقلاب عبارت بود از ساختن یک ایرانی با این خصوصیات	۶۰
بهره‌مند از معنویت	هدف انقلاب عبارت بود از ساختن یک ایرانی با این خصوصیات	۶۱
بهره‌مند از اخلاق	هدف انقلاب عبارت بود از ساختن یک ایرانی با این خصوصیات	۶۲
پیشرو در مسابقه جامعه عظیم بشری در علم و بقیه دستاوردها	هدف انقلاب عبارت بود از ساختن یک ایرانی با این خصوصیات	۶۳
برخوردار از آزادی با همه معانی آزادی	هدف انقلاب عبارت بود از ساختن یک ایرانی با این خصوصیات	۶۴
ایجاد قدرت الهی	اسلام با تشکیل حکومت در مدینه و تشکیل جامعه مدنی نبوی نشان داد و ثابت کرد که اسلام فقط نصیحت کردن، موعظه کردن و دعوت کردن به زبان نیست. اسلام می‌خواهد حقایق احکام الهی در جامعه تحقق پیدا کند؛ این جز با ایجاد قدرت الهی امکان‌پذیر نیست.	۶۵
اطاعت از خدای متعال	اساس نظام اسلامی بر اطاعت از خداوند است؛ این آن تمایز اصلی است؛ «اطیعوا اللّٰه و اطیعوا الرّسول»، «ان کنتم تحبّون اللّٰه فاتبعونی یحببکم اللّٰه»؛ بنابراین اساس نظام اسلامی، اطاعت از خدای متعال است.	۶۶

ادامه جدول ۲: کدگذاری باز (جامعه اسلامی از نگاه امام خامنه‌ای) (مدظله‌العالی)

مفهوم	داده	شناسه
اسلامی	همه این چیزهایی که گفتیم؛ همان چیزی که مربوط به مسائل دنیایی جامعه است - مثل عدالت، مثل امنیت، مثل رفاه، بر خورداری از ثروت، بر خورداری از آزادی و استقلال - هم آنچه مربوط به مسائل اخروی است؛ مثل رستگاری، تقوا، پرهیزگاری، رشد اخلاقی، تکامل معنوی انسان، در کلمه اسلامی مندرج است. آیه قرآن به ما می‌فرماید که: «و لوانهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء و الأرض»؛ ایمان و تقوا که باشد، برکات آسمان و زمین جاری خواهد شد.	۶۷
حفظ نظام اسلامی	امروز وقتی به دنیای اسلام نگاه می‌کنیم، می‌بینیم آن جامعه‌ای که بر شکل و هندسه الهی تشکیل شده، نظام جمهوری اسلامی است. اساس، اساس الهی است... اساس این است که انسان بتواند نظام را حفظ کند. چالش اصلی نظام اسلامی از روز اول تا امروز این بوده است؛ یعنی حفظ نظام اسلامی و حفظ این اساس و حفظ آن مرزها و شاخص‌هایی که این نظام را از بقیه نظام‌های دنیا جدا می‌کند.	۶۸
عدم فقر	خوشبختی‌ای و بر خورداری‌ای که برای جامعه اسلامی متصور است	۶۹
وجود عدالت	خوشبختی‌ای و بر خورداری‌ای که برای جامعه اسلامی متصور است	۷۰
وجود تقوا	خوشبختی‌ای و بر خورداری‌ای که برای جامعه اسلامی متصور است	۷۱
وجود اخلاق	خوشبختی‌ای و بر خورداری‌ای که برای جامعه اسلامی متصور است	۷۲
امر به معروف و نهی از منکر	البته امر به معروف و نهی از منکر حوزه‌های گوناگونی دارد که باز مهم‌ترینش حوزه مسئولان است؛ یعنی شما باید ما را به معروف امر و از منکر نهی کنید. مردم باید از مسئولان، کار خوب را بخواهند؛ آن‌هم نه به صورت خواهش و تقاضا؛ بلکه باید از آن‌ها بخواهند. این مهم‌ترین حوزه است. البته فقط این حوزه نیست؛ حوزه‌های گوناگونی وجود دارد.»	۷۳

ویژگی‌های نیروهای مسلح حاصله از اجرای روش داده بنیاد

جدول ۳: کدگذاری باز (نیروهای مسلح کارآمد از نگاه امام خامنه‌ای) (مدظله‌العالی)

مفهوم	داده	شناسه
خسته و مأیوس	آنچه را که امیرالمؤمنین در زندگی خود و تلاش و جهاد خود، همه را در این راه مصرف کرد، و آن عبارت است از ایجاد چنین دنیایی برای بشریت در طول تاریخ؛ کمک کنید به	۱

نشدن	من که این هدف انجام بگیرد. چه جور «بَوْرَع»، با ورع؛ «و اجتهاد»، با کوشش، با تلاش، تنبلی ممنوع است، بیکارگی ممنوع است، خسته شدن ممنوع است، مأیوس شدن ممنوع است.	
قدرت بازدارندگی	هرچه نیروهای مسلح خودشان را، دل‌های خودشان را، جان‌های پاکیزه خودشان را با یاد خدا و ذکر خدا و معنویات مأنوس‌تر کنند، توانائی آن‌ها بیشتر خواهد شد. قدرت بازدارندگی آن‌ها بیشتر خواهد شد.	۲
ارتباط رزمنده باخدا	شما ببینید در جنگ‌های اخیر این منطقه، در جنگ سی‌وسه روزه، در جنگ بیست‌ودو روزه غزه، گروه‌های اندک بر ارتش‌های به‌ظاهر قدرتمندی که لاف‌وگراف درباره قدرت خود می‌گفتند، پیروز شدند. آن‌ها خدانشناس بودند، آن‌ها مادی محض بودند؛ اما اینها معنوی بودند، این‌ها با خدا ارتباط داشتند.	۳
توجه‌های معنوی	جبهه‌های خود ما هم بهترین شاهد برای برترین توجه‌های معنوی از سوی جوانان بود. در سنگرهای ما، در خطوط دفاعی ما، در شبهای تهاجم و حمله نظامی ما، راز و نیاز رزمندگان یکی از مسائلی است که در تاریخ ما بی‌نظیر بوده است و این در تاریخ خواهد ماند.	۴
ایستادگی	شما مایه عزت کشور خود و ملت خود هستید. آن کشور و آن ملتی که بتواند ثابت کند که آماده است برای استقلال خود، برای حفظ هویت خود، برای آرمان‌های خود، برای موجودیت خود، ایستادگی کند و مردانه دفاع کند، عزیز است.	۵

ادامه جدول ۳: کدگذاری باز (نیروهای مسلح کارآمد از نگاه امام خامنه‌ای ^{مدظله‌العالی})

مفهوم	داده	شناسه
آمادگی	آمادگی شما، دشمن را بیمناک می‌کند؛ نه بیمناک از تجاوز شما که شما اهل تجاوز نیستید بیمناک از ایستادگی شما، بیمناک از فکر حمله به شما.	۶
آماده دفاع	در دنیای مادی آن ملتی از آسیب محفوظ می‌ماند که ثابت کند آماده دفاع است	۷
حفظ سرمایه‌های مادی و معنوی	همه سرمایه‌های مادی و معنوی خودتان را باید حفظ کنید؛ دیانتتان را، ایمانتان را، انگیزه‌تان را، تقوا و پاک‌دامنی و پارسائی‌تان را و عزم راستختن برای دفاع را در طول مدت خدمت و در همه عمر.	۸
رخنه ناپذیری	نیروهای مسلح - همچنان که در بیان امیرالمؤمنین (علیه الصلوة والسلام) هست - حصارند حصن و حصار برکشیده در پیرامون یک ملت و یک کشورند. حصار همیشه بایستی پابرجا باشد، حصار باید رخنه پیدا نکند؛ لذا نیروهای مسلح همیشه بایستی استواری خودشان را حفظ کنند.	۹

استواری	نیروهای مسلح - همچنان که در بیان امیرالمؤمنین (علیه الصلاة والسلام) هست - حصارند حصن و حصار برکشیده در پیرامون یک ملت و یک کشورند. حصار همیشه بایستی پابرجا باشد، حصار باید رخنه پیدا نکند؛ لذا نیروهای مسلح همیشه بایستی استواری خودشان را حفظ کنند.	۱۰
تأمین و حفظ امنیت	مجموعه نیروهای مسلح، برترین عامل در حفظ امنیت کشورند. نیروهای مسلح به گفته امیر مؤمنان دژ ملت، باروی ملت، حصن و حصار مستحکم مردم سرزمین‌های خود هستند و امنیت را این‌ها تأمین می‌کنند.	۱۳
ضامن امنیت کشور	اگر امنیت بود، دانش و پیشرفت و عدالت و سرافرازی و عزت و دنیا و آخرت در آن جامعه میسر می‌شود. امنیت که نباشد، دستاوردهای بشری، دست‌نیافتنی می‌شود. این اولین دلیلی است که برای احترام به نیروهای مسلح و اهتمام به این مجموعه‌ها، انسان می‌تواند برای دل خود و رفتار خود اقامه کند.	۱۴
حضور هوشمندانه	حضور نیروهای مسلح، حضور هوشمندانه و آگاهانه و مقتدرانه‌ای است؛ اما من به شما این را تأکید می‌کنم: از کید دشمنان نباید غافل بود؛ نه در این منطقه و نه در هیچ نقطه کشور	۱۵
اراده قوی	عزیزان من! شما خود را آماده می‌کنید برای اینکه در طول سالیان خدمت خودتان - به‌عنوان انسان‌هایی که برای دفاع از این ملت، به آن‌ها و به اراده آن‌ها و به شجاعت آن‌ها اطمینان و اعتماد شده است - در مقابل ملتتان سرافراز باشید؛ شما وارد چنین راهی شده‌اید و چنین آینده‌ای را برای خودتان تصویر کرده‌اید.	۱۶
شجاعت بالا	عزیزان من! شما خود را آماده می‌کنید برای اینکه در طول سالیان خدمت خودتان - به‌عنوان انسان‌هایی که برای دفاع از این ملت، به آن‌ها و به اراده آن‌ها و به شجاعت آن‌ها اطمینان و اعتماد شده است - در مقابل ملتتان سرافراز باشید؛ شما وارد چنین راهی شده‌اید و چنین آینده‌ای را برای خودتان تصویر کرده‌اید.	۱۷
غیرقابل تفکیک بودن ملت و نیروهای مسلح	ملت ما، پشتیبان نیروهای مسلح است و نیروهای مسلح را از خود و جزء غیرقابل تفکیکی از خود می‌داند. همچنانی که بزرگان دین فرموده‌اند، شما حصارها و باروهای مستحکم این ملتید در همه مراحل آموزش و در همه مراحل خدمت، این را به یاد داشته باشید و از خاطرتان دور نکنید	۱۸
بازوی مستحکم	جوان‌های عزیز! عزیزان من! از این فرصت جوانی استفاده کنید؛ خود را باایمان، با عزم قوی، با حفظ پاک‌دامنی و پارسائی بسازید و همچنانی که امام علی (علیه‌السلام) فرموده است، خود را بازوهای مستحکم و سربلند این ملت قرار بدهید.	۱۹
باایمان	جوان‌های عزیز! عزیزان من! از این فرصت جوانی استفاده کنید؛ خود را باایمان، با عزم قوی، با حفظ پاک‌دامنی و پارسائی بسازید و همچنانی که امام علی (علیه‌السلام) فرموده است، خود را بازوهای مستحکم و سربلند این ملت قرار بدهید.	۲۰

ادامه جدول ۳: کدگذاری باز (نیروهای مسلح کارآمد از نگاه امام خامنه‌ای مدظله‌العالی)

مفهوم	داده	شناسه
قوی	جوان‌های عزیز! عزیزان من! از این فرصت جوانی استفاده کنید؛ خود را باایمان، با عزم قوی، با حفظ پاک‌دامنی و پارسائی بسازید و همچنانی که امام علی (علیه‌السلام) فرموده است، خود را بازوهای مستحکم و سربلند این ملت قرار بدهید.	۲۱
پاک‌دامن	جوان‌های عزیز! عزیزان من! از این فرصت جوانی استفاده کنید؛ خود را باایمان، با عزم قوی، با حفظ پاک‌دامنی و پارسائی بسازید و همچنانی که امام علی (علیه‌السلام) فرموده است، خود را بازوهای مستحکم و سربلند این ملت قرار بدهید.	۲۲
پارسا	جوان‌های عزیز! عزیزان من! از این فرصت جوانی استفاده کنید؛ خود را باایمان، با عزم قوی، با حفظ پاک‌دامنی و پارسائی بسازید و همچنانی که امام علی (علیه‌السلام) فرموده است، خود را بازوهای مستحکم و سربلند این ملت قرار بدهید.	۲۳
انضباط آهنین	ما معتقد به انضباط آهنین، نظم منطقی، کار علمی، آموزش به‌روز و سلاح در حدّ ممکن برای نیروهای مسلح خود هستیم؛ اما همه این‌ها را در کنار تقوا، توکل و دلدادگی به آرمان‌ها و مردم معتبر می‌دانیم.	۲۴
نظم منطقی	ما معتقد به انضباط آهنین، نظم منطقی، کار علمی، آموزش به‌روز و سلاح در حدّ ممکن برای نیروهای مسلح خود هستیم؛ اما همه این‌ها را در کنار تقوا، توکل و دلدادگی به آرمان‌ها و مردم معتبر می‌دانیم.	۲۵
کار عملی	ما معتقد به انضباط آهنین، نظم منطقی، کار علمی، آموزش به‌روز و سلاح در حدّ ممکن برای نیروهای مسلح خود هستیم؛ اما همه این‌ها را در کنار تقوا، توکل و دلدادگی به آرمان‌ها و مردم معتبر می‌دانیم.	۲۶
آموزش به‌روز	ما معتقد به انضباط آهنین، نظم منطقی، کار علمی، آموزش به‌روز و سلاح در حدّ ممکن برای نیروهای مسلح خود هستیم؛ اما همه این‌ها را در کنار تقوا، توکل و دلدادگی به آرمان‌ها و مردم معتبر می‌دانیم.	۲۷
سلاح در حد ممکن	ما معتقد به انضباط آهنین، نظم منطقی، کار علمی، آموزش به‌روز و سلاح در حدّ ممکن برای نیروهای مسلح خود هستیم؛ اما همه این‌ها را در کنار تقوا، توکل و دلدادگی به آرمان‌ها و مردم معتبر می‌دانیم.	۲۸
تقوا	ما معتقد به انضباط آهنین، نظم منطقی، کار علمی، آموزش به‌روز و سلاح در حدّ ممکن برای نیروهای مسلح خود هستیم؛ اما همه این‌ها را در کنار تقوا، توکل و دلدادگی به آرمان‌ها و مردم معتبر می‌دانیم.	۲۹
توکل به خدا	ما معتقد به انضباط آهنین، نظم منطقی، کار علمی، آموزش به‌روز و سلاح در حدّ ممکن برای نیروهای مسلح خود هستیم؛ اما همه این‌ها را در کنار تقوا، توکل و دلدادگی به آرمان‌ها و مردم معتبر می‌دانیم.	۳۰

	آرمان‌ها و مردم معتبر می‌دانیم.	
همراه مردم	ما معتقد به انضباط آهنین، نظم منطقی، کار علمی، آموزش به‌روز و سلاح در حد ممکن برای نیروهای مسلح خود هستیم؛ اما همه این‌ها را در کنار تقوا، توکل و دلدادگی به آرمان‌ها و مردم معتبر می‌دانیم.	۳۱
نگاه به آینده	خدمت در مرکزی عملی، نظامی و علمی، باهدفی بزرگ و با جوانانی پاکیزه و آماده فراگیری، حقیقتاً افتخار دارد. در این بخش، افتخار خدمت، از هر کاری برتر و بارزتر است. رشته‌های درسی هم در این دانشگاه باید طوری برنامه‌ریزی شود که یکسره برای آینده ارتش، لازم و مفید باشد	۳۲
ارتباط با مردم	آنجایی که ارتش با پشت جبهه خود یک رابطه مستحکم عاطفی داشته، این ارتش مایه خجالت نشده است؛ یعنی جنگیده، مبارزه کرده و توقعاتی را که از او هست انجام داده است. گاهی به پیروزی رسیده، گاهی هم نرسیده است. این نقش ارتباط ارتش با مردم است و ارتش به این احتیاج دارد	۳۳

ادامه جدول ۳: کدگذاری باز (نیروهای مسلح کارآمد از نگاه امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی))

مفهوم	داده	شناسه
رابطه مستحکم	آنجایی که ارتش با پشت جبهه خود یک رابطه مستحکم عاطفی داشته، این ارتش مایه خجالت نشده است؛ یعنی جنگیده، مبارزه کرده و توقعاتی را که از او هست انجام داده است. گاهی به پیروزی رسیده، گاهی هم نرسیده است. این نقش ارتباط ارتش با مردم است و ارتش به این احتیاج دارد	۳۴
رابطه عاطفی	آنجایی که ارتش با پشت جبهه خود یک رابطه مستحکم عاطفی داشته، این ارتش مایه خجالت نشده است؛ یعنی جنگیده، مبارزه کرده و توقعاتی را که از او هست انجام داده است. گاهی به پیروزی رسیده، گاهی هم نرسیده است. این نقش ارتباط ارتش با مردم است و ارتش به این احتیاج دارد	۳۵
بیدارباش دائمی	آمدگی نیروهای مسلح باید طوری باشد که گویا فردا جنگ خواهد بود. دائم باید بیدار باشند. «واناخا الحرب الارق و من نام لم ینم عنه». من این کلام امیرالمؤمنین علیه السلام را، شاید صدبار در خطاب به برادران مسئول در نیروهای مسلح، تکرار کرده‌ام.	۳۶

ویژگی‌های دفاع نظامی حاصل از روش داده بنیاد

جدول ۴: کدگذاری باز (دفاع نظامی از نگاه امام خامنه‌ای^{مدظله‌العالی})

مفهوم	داده	شناسه
جانانه در هر زمان و مکان	مجموعه شما (ن. م) باید برای اثبات قدرت و توان جمهوری اسلامی، بر دفاع جانانه در هر زمان و در هر کجا، آمادگی داشته باشد؛ «تُرْهَبُونَ بِعَدُوِّ اللَّهِ وَعَدُوِّكُمْ». آمادگی شما، بازدارنده دشمن است	۱
شایسته ظرفیت ملت	ارتش و سپاه باید از لحاظ سازمان‌دهی و روحیه و دانش رزمی و تجهیزات و از همه جهاتی که در امکان دفاع تأثیر دارند، در حدی باشند که شایسته ظرفیت این ملت است	۲
استحکام خطوط مرزی	مأموریت‌های مرزی دفاعی را خیلی جدی بگیرید. من قبلاً هم به شما گفته‌ام و اکنون نیز تکرار می‌کنم. خطوط مرزی را هم سپاه و هم ارتش مستحکم کنند	۳
بیداری در عمل	امیرالمؤمنین (ع) فرمود: «وإن أخطأ الحرب بالآرق» مرد جنگ بیدار است. بیدار باشید. این بیداری، در عمل شما نشان داده خواهد شد. این چیزی است که ملت ایران از شما می‌خواهد و من به‌عنوان فرمانده شما از شما می‌خواهم. باید این بیداری را در عملتان نشان دهید	۴
حفظ آمادگی	باید همه نیروهای مسلح و همه عناصر فعال در این نیروها هرکدام از جهتی سهم خودشان را در حفظ آمادگی و افزایش قدرت ایفا کنند.	۵
افزایش قدرت	باید همه نیروهای مسلح و همه عناصر فعال در این نیروها هرکدام از جهتی سهم خودشان را در حفظ آمادگی و افزایش قدرت ایفا کنند.	۶
استحکام سازمان‌دهی	آن چیزی که شما می‌توانید منتظر هیچ عامل دیگری در آن نمانید، استحکام سازمان‌دهی، آمادگی رزمی دائمی، آموزش کامل، حفظ حدود و ضوابط و انضباط کامل نظامی است. این‌ها چیزهایی نیست که برای ما بخواهند تولید کنند یا بخواهند از خارج بیاورند یا محتاج به سرمایه‌گذاری فوق‌العاده‌ای باشد. این مربوط به قوت اراده فرماندهی و تلاش پیگیر و کار مخلصانه و دلسوزانه مسئولان است	۷
آمادگی رزمی دائمی	آن چیزی که شما می‌توانید منتظر هیچ عامل دیگری در آن نمانید، استحکام سازمان‌دهی، آمادگی رزمی دائمی، آموزش کامل، حفظ حدود و ضوابط و انضباط کامل نظامی است. این‌ها چیزهایی نیست که برای ما بخواهند تولید کنند یا بخواهند از خارج بیاورند یا محتاج به سرمایه‌گذاری فوق‌العاده‌ای باشد. این مربوط به قوت اراده فرماندهی و تلاش پیگیر و کار مخلصانه و دلسوزانه مسئولان است	۸

داده جدول ۴: کدگذاری باز (دفاع نظامی از نگاه امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی))

مفهوم	داده	شناسه
آموزش کامل	آن چیزی که شما می‌توانید منتظر هیچ عامل دیگری در آن نمانید، استحکام سازمان‌دهی، آمادگی رزمی دائمی، آموزش کامل، حفظ حدود و ضوابط و انضباط کامل نظامی است. این‌ها چیزهایی نیست که برای ما بخواهند تولید کنند یا بخواهند از خارج بیآورند یا محتاج به سرمایه‌گذاری فوق‌العاده‌ای باشد. این مربوط به قوت اراده فرماندهی و تلاش پیگیر و کار مخلصانه و دلسوزانه مسئولان است	۹
حفظ حدود و ضوابط و انضباط کامل نظامی	آن چیزی که شما می‌توانید منتظر هیچ عامل دیگری در آن نمانید، استحکام سازمان‌دهی، آمادگی رزمی دائمی، آموزش کامل، حفظ حدود و ضوابط و انضباط کامل نظامی است. این‌ها چیزهایی نیست که برای ما بخواهند تولید کنند یا بخواهند از خارج بیآورند یا محتاج به سرمایه‌گذاری فوق‌العاده‌ای باشد. این مربوط به قوت اراده فرماندهی و تلاش پیگیر و کار مخلصانه و دلسوزانه مسئولان است	۱۰
هوشیاری	همه نیروهای مسلح، ارتش، سپاه و نیروهای انتظامی، باید هوشیار باشند. همه باید هوشیار باشند... دشمن برای ضربه زدن به انقلاب و اسلام از یک‌راه نمی‌آید؛ از راه‌های مختلف می‌آید. باید چشمتان را بازکنید، متوجه باشید و دشمن را بشناسید	۱۱
حساسیت نسبت به حساسیت‌های دشمن	هر چیزی که دیدید دشمن روی آن حساسیت نشان می‌دهد، شما هم روی آن حساس بشوید و بفهمید که دشمن از اینجا می‌خواهد رخنه کند. وقتی که می‌بینید دشمنان خبیث، نسبت به ملت و انقلاب و پابندی مردم به انقلاب، تبلیغات می‌کنند، بدانید که دشمن از پابندی مردم به انقلاب و از حضور آن‌ها در صحنه‌های انقلاب می‌ترسد	۱۲
بودن در صفوف مقدم	شما عزیزان نیروهای مسلح در صفوف مقدم بوده‌اید و همواره باید باشید. خودتان را بسازید و آماده نگه‌دارید. همچنان که در جنگ درخسیده‌اید. این درخشش و افتخار را همیشه برای خودتان حفظ کنید. سطح آموزش‌ها و کیفیت آن‌ها باید بالاتر برود، اگر چه از گذشته بسیار بالاتر است	۱۳
استفاده از تجربه جنگ	از تجربه جنگ در دوره‌های نظامی حداکثر استفاده بشود. هم به‌منظور استفاده از جنبه علمی وقایع جنگ که البته مهم است و هم به‌منظور زنده نگه‌داشتن آن روزهای پرافتخار	۱۴
بیداری دائمی	ممکن است هیچ جنگی بر اثر آن تجربه (هشت سال دفاع مقدس) پیش نیاید؛ اما آمادگی نیروهای مسلح باید طوری باشد که گویا فردا جنگ خواهد بود. دائم باید بیدار باشند	۱۵
حضور و	حضور و آمادگی نیروهای مسلح یکی از موجبات جنگ نداشتن است این را	۱۶

آمادگی ن.م	بدانید.	
قطع وابستگی علمی- فناوری	باید این وابستگی‌ها (وابستگی علمی و فنی و فناورانه) قطع شود و دارد قطع می‌شود؛ بیشتر از این قطع کنید. باید بسازید؛ باید خودتان بجوشید و بجوشانید در درون ارتش... شما ظرفیت هم دارید... ظرفیت برای کار علمی و فنی و نوآوری و این‌ها زیاد دارید.	۱۷

مرحله کدگذاری محوری

با استفاده از تکنیک مقایسه پایدار، زمینه ظهور ابعاد مشترک مفاهیم که همان کدگذاری محوری است، امکان‌پذیر گردید. حاصل این مرحله از فرآیند شکل‌گیری «مؤلفه‌ها» می‌باشد.

جدول ۵: کدگذاری محوری (جامعه اسلامی از نگاه امام خامنه‌ای مدظله‌العالی)

مؤلفه‌ها	مفاهیم	شناسه
حاکمیت ولی فقیه	مدینه‌النبی + حکومت دینی + ولایت فقیه + حکومت یک معیار	۱+۲+۳+۴
حکومت اسلامی	معرفت شفاف+عدالت مطلق+ عبودیت کامل+ عشق+عاطفه جوشان	۵+۶+۷+۸+۹
اجرای کامل شریعت اسلامی	امامت+آزادی‌های عمومی+آزادی‌های مدنی+آزادی ملت	۱۰+۲۱+۲۲+۲۳
ولایت مداری	تبعیت معنوی+معیار عقلی+اخلاق محوری+تربیت اخلاقی	۱۱+۱۲+۱۳+۱۴
عمل به اسلام	قله علم + قله صنعت لازم + قله معیشت+ قله روابط اجتماعی+ قله شرف دنیایی+ قله عزت دنیایی	۱۵+۱۶+۱۷+۱۸+۱۹+۲۰
نفی سلطه	استقلال + ملت آزاد + تضمین عدالت + تضمین معنویت	۲۴+۲۵+۲۶+۲۷
مقاومت پایدار	استحکام درونی+ تقویت ایمان + افزایش توکل به خدا + افزایش اعتماد به وعده الهی + تقویت روحی انسان‌ها + اعتمادبه‌نفس ملی + روشن شدن راه تقرب به خدا + کاهش ترس از مشکلات مادی	۲۸+۲۹+۳۰+ ۳۱+۳۲+۳۳+۳۴+۳۵
تکامل هماهنگی	امید به آینده+ پیشنازی+ امنیت و آرامش+ نماز	۳۶+۳۷+۳۸+۳۹
تکامل	عدالت+ فقرزدایی	۴۰+۴۲

کارآمدی		
تکامل وحدت	وحدت + عزت + حیات طیبه اسلامی + جامعه آباد + جامعه آزاد + جامعه مستقل + جامعه دارای اخلاق والا + جامعه متحد + یکپارچه	۴۱+۴۳+۴۴+۴۵+۴۶ +۴۷+۴۸+۴۹+۵۰
حیات طیبه	جامعه متقی و پرهیزگار + دنیا مقدمه آخرت + ایجاد جامعه الگو (مادی و معنوی) + رسیدن به کمال معنوی و الهی	۵۱+۵۲+۵۳+۵۴+۵۵
جامعه اسلامی	مستقل + آزاد + برخوردار از ثروت + برخوردار از امنیت + متدین + بهره‌مند از معنویت + بهره‌مند از اخلاق + پیشرو در مسابقه جامعه عظیم بشری در علم و بقیه دستاوردها + برخوردار از آزادی با همه معانی آزادی + اسلامی + عدم فقر + وجود عدالت + وجود تقوا + وجود اخلاق + امر به معروف و نهی از منکر	۵۶+۵۷+۵۸+۵۹+۶۰+۶۱+۶۲+۶۳ +۶۴+۶۷+۶۹+۷۰+۷۱+۷۲+۷۳
حفظ ارزش‌های اسلامی	ایجاد قدرت الهی + اطاعت از خدای متعال + حفظ نظام اسلامی	۶۵+۶۶+۶۸
قدرت بازدارندگی	خسته و مأیوس نشدن + قدرت بازدارندگی + ارتباط رزمنده با خدا + توجه‌های معنوی + ایستادگی	۱+۲+۳+۴+۵
توان رزمی	آمادگی + آماده دفاع + حفظ سرمایه‌های مادی و معنوی + رخنه ناپذیری + استواری + آموزش به‌روز + سلاح در حد ممکن	۶+۷+۸+۹+۱۰+۲۷+۲۸
حصار ملت	حصار مستحکم + حصار مستحکم	۱۱+۱۲
ثبات	تأمین و حفظ امنیت + ضامن امنیت کشور	۱۳+۱۴

جدول ۶: کدگذاری محوری (نیروهای مسلح کارآمد از نگاه امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی))

مؤلفه‌ها	مفاهیم	شناسه
شجاعت	حضور هوشمندانه + اراده قوی + شجاعت بالا	۱۵+۱۶+۱۷
ارتباط تنگاتنگ با ملت	غیرقابل تفکیک بودن ملت و نیروهای مسلح + همراه مردم + ارتباط با مردم + رابطه مستحکم + رابطه عاطفی	۱۸+۳۱+۳۳+۳۴+۳۵
مورد اعتماد	بازوی مستحکم + باایمان + قوی + پاک‌دامن + پارسا + تقوا + توکل به خدا	۱۹+۲۰+۲۱+۲۳+۲۹+۳۰
انضباط آهنین	انضباط آهنین + نظم منطقی + کار عملی	۲۴+۲۵+۲۶
بصیرت	نگاه به آینده + بیدارباش دائمی	۳۲+۳۶
تهدید شناسی	نگاه به آینده + بیدارباش دائمی	۳۲+۳۶

جدول ۷: کدگذاری محوری (دفاع نظامی از نگاه امام خامنه‌ای مدظله‌العالی)

مؤلفه‌ها	مفاهیم	شناسه
دفاع همه‌جانبه	جانانه در هر زمان و مکان + شایسته ظرفیت ملت + بودن در صفوف مقدم + استفاده از تجربه جنگ + حضور و آمادگی نیروهای مسلح	۱۶+۱۴+۱۳+۲+۱
سازمان‌دهی تهدید محور	استحکام خطوط مرزی + بیداری در عمل + استحکام سازمان‌دهی	۷+۴+۳
پادزرکاب	حفظ آمادگی + آمادگی رزمی دائمی	۸+۵
استحکام درونی	آموزش کامل + حفظ حدود و ضوابط و انضباط کامل نظامی	۱۰+۹
رصد تهدیدات	هوشیاری + بیداری دائمی + حساسیت نسبت به حساسیت‌های دشمن	۱۵+۱۱
خودکفایی علمی - فناوری	قطع وابستگی علمی - فناوری	۱۷

مرحله کدگذاری انتخابی

جدول ۸: کدگذاری انتخابی (ویژگی‌های جامعه اسلامی از منظر امام خامنه‌ای مدظله‌العالی)

مؤلفه‌ها	ابعاد	مفهوم
حاکمیت نیابتی ولی فقیه	حاکمیت معصوم	ویژگی‌های جامعه اسلامی
حکومت اسلامی		
اجرای کامل شریعت اسلامی		
ولایت مداری	تبعیت از امام معصوم	
عمل به اسلام		
نفی سلطه	ظلم‌ستیزی	
مقاومت پایدار		
تکامل هماهنگی	پیشرفت همه‌جانبه	
تکامل کارآمدی		
تکامل وحدت		

کمال‌گرایی	حیات طیبه
	جامعه اسلامی
	حفظ ارزش‌های اسلامی

جدول ۹: محاسبه امتیاز حساسیت نظری ابعاد ویژگی‌های جامعه اسلامی

میانگین	کاملاً مخالفم		مخالقم		نه موافقم نه مخالفم		موافقم		کاملاً موافقم		بعد	مفهوم
	راوانی	درصد	راوانی	درصد	راوانی	درصد	راوانی	درصد	راوانی	درصد		
۴/۷	۰	۰	۰	۰	۱	۵٪	۱۷٪	۴	۱۸	۷۸٪	حاکمیت معصوم	ویژگی‌های جامعه اسلامی
۴/۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳٪	۳	۸۷٪	۲۰	تبعیت از امام معصوم	
۴/۷	۰	۰	۰	۰	۲	۸٪	۸٪	۲	۸۴٪	۱۹	ظلم‌ستیزی	
۴/۶	۰	۰	۰	۰	۱	۵٪	۲۲٪	۵	۷۳٪	۱۷	پیشرفت همه‌جانبه	
۴/۶	۰	۰	۰	۰	۱	۵٪	۲۶٪	۶	۶۹٪	۱۶	کمال‌گرایی	

با توجه به میانگین محاسبه شده پاسخ‌های جامعه آماری راجع به ابعاد ویژگی‌های جامعه اسلامی و اختلاف آن با طیف لیکرت (در این تحقیق عدد ۵ می‌باشد)، می‌توان نتیجه گرفت که ابعاد مزبور، به درستی انتخاب شده‌اند.

جدول ۱۰: محاسبه امتیاز حساسیت نظری مولفه‌های ویژگی‌های جامعه اسلامی

میانگین	کاملاً مخالفم		مخالقم		نه موافقم نه مخالفم		موافقم		کاملاً موافقم		مولفه	بعد
	راوانی	درصد	راوانی	درصد	راوانی	درصد	راوانی	درصد	راوانی	درصد		
۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰٪	۲۳	حاکمیت نیابتی ولی	حاکمیت معصوم
۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰٪	۲۳	حکومت اسلامی	
۴/۶	۰	۰	۰	۰	۲	۱۰٪	۱۷٪	۴	۷۳٪	۱۷	اجرای کامل شریعت اسلامی	
۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰٪	۲۳	ولایت مداری	تبعیت از امام معصوم
۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰٪	۲۳	عمل به اسلام	

۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰٪	۲۳	نفی سلطه	ظلم ستیزی
۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰٪	۲۳	مقاومت پایدار	
۴/۳	۰	۰	۰	۰	۲۲٪	۵	۱۷٪	۴	۶۱٪	۱۴	تکامل هماهنگی		
۴/۵	۰	۰	۰	۰	۱۷٪	۴	۱۰٪	۲	۷۳٪	۱۷	تکامل کارآمدی	پیشرفت همه جانبه	
۴/۶	۰	۰	۰	۰	۱۷٪	۴	۵٪	۱	۷۸٪	۱۸	تکامل وحدت		
۴/۵	۰	۰	۰	۰	۵٪	۱	۳۹٪	۹	۵۶٪	۱۳	حیات طیبه		
۴/۶	۰	۰	۰	۰	۵٪	۱	۳۰٪	۷	۶۵٪	۱۵	جامعه اسلامی	کمال گرایی	
۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰٪	۲۳	حفظ ارزش های اسلامی		

با توجه به میانگین محاسبه شده پاسخ های جامعه آماری راجع به مولفه های ویژگی های جامعه اسلامی و اختلاف آن با طیف لیبرت (در این تحقیق عدد ۵ می باشد)، می توان نتیجه گرفت که مولفه های مزبور، به درستی انتخاب شده اند.

جدول ۱۱: کدگذاری انتخابی (نیروهای مسلح کارآمد از نگاه امام خامنه ای ^{مدظله العالی})

مؤلفه ها	ابعاد	سازه
ثبات	امنیت محور	نیروهای مسلح کارآمد
قدرت بازدارندگی	توان بازدارندگی همه جانبه	
توان رزمی		
ارتباط تنگاتنگ با ملت	رابطه مستحکم با مردم	
حصار ملت		
شجاعت	قابل اعتماد	
مورد اعتماد		
انضباط آهنین	منضبط	
بصیرت	تهدید محور	
تهدید شناسی		

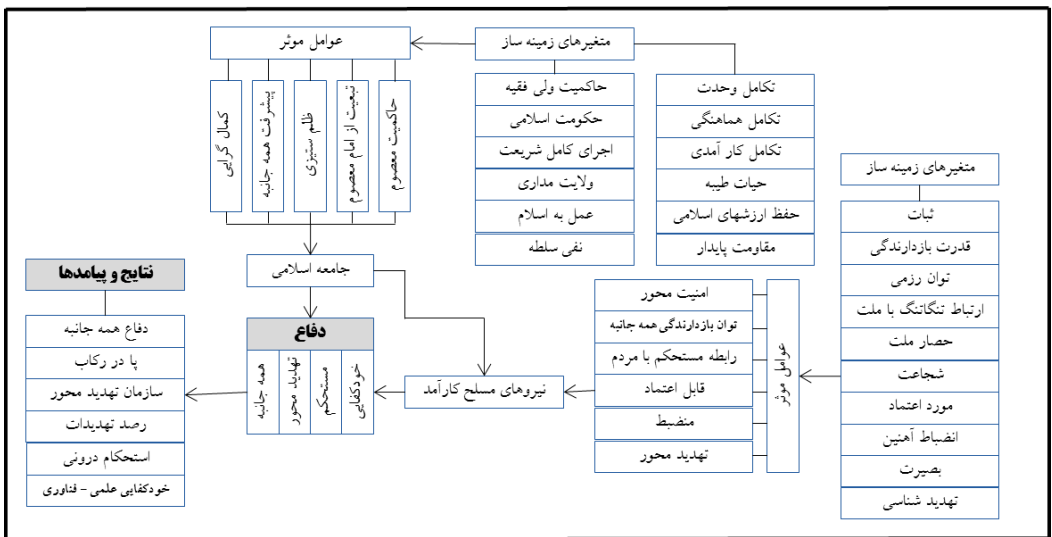

با توجه به میانگین محاسبه شده پاسخ‌های جامعه آماری راجع به مولفه‌های ویژگی‌های دفاع و اختلاف آن با طیف لیکرت (در این تحقیق عدد ۵ می‌باشد)، می‌توان نتیجه گرفت که مولفه‌های مزبور، به درستی انتخاب شده‌اند.

نتیجه‌گیری و پیشنهاد:

الف - نتیجه‌گیری

بر اساس کدگذاری‌های انتخابی صورت گرفته در زمینه جامعه اسلامی، نیروهای مسلح و دفاع، نام نظریه مبنایی این تحقیق که پشتیبان طراحی مدل روابط متقابل جامعه و نیروهای مسلح خواهد بود عبارت است از: «نظریه نیروهای مسلح ولایتمدار». این نظریه به شرح زیر ارائه می‌گردد:

شکل ۲: مدل نیروهای مسلح ولایتمدار حاصل از روش شناسی نظریه

«نیروی مسلح ولایتمدار نیرویی است تحت حاکمیت معصوم و یا برگزیده او، ظلم‌ستیز و کمال‌گرا، با توان بازدارندگی مؤثر و دارای پیشرفت همه‌جانبه و برقرار کننده امنیتی پایدار، با ویژگی‌های قابلیت اعتماد، منضبط و برخوردار از خودکفایی لازم در زمینه‌های علمی و فناوری متناسب با تهدید، دارای ساختار و سازمان‌دهی مناسب که این ساختار، رابطه مستحکمی بین آن‌ها و مردم در زمان صلح و جنگ به وجود می‌آورد».

ب - پیشنهاد

پیشنهاد می‌گردد این نظریه ابتدا به رؤیت مبارک مقام معظم رهبری و فرماندهی معظم کل قوا حضرت امام خامنه‌ای^(مدظله‌العالی) برسد و در صورت تصویب، مدل روابط متقابل جامعه و نیروهای مسلح در ج.ا.ایران بر این اساس طراحی و کاربردی سازی شود. در ضمن برای تست نظریه لازم است از روش‌های کمی و تجزیه و تحلیل آماری استفاده شود شایسته است در مقاله‌ای مستقل نظریه توسط سایر محققین به آزمون گذاشته شود. مثلاً در ارتباط با کیس‌هایی مانند دفاع از حرم، دفاع مقدس و...

فهرست منابع:**الف - منابع فارسی**

- اخوان، پیمان و جعفری، مصطفی (۱۳۸۵)، نظریه‌پردازی و آزمایش نظریه‌ها در حوزه مدیریت دانش، فصلنامه مدیریت فردا، شماره ۱۵ و ۱۶.
- باقری، خسرو (۱۳۸۲)، هویت علم دینی، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- سرمد، زهره، بازرگان، عباس و حجازی، الهه (۱۳۹۲)، روش تحقیق در علوم رفتاری، تهران، آگه.
- سعیدی روشن، محمداقبر (۱۳۸۳)، تحلیل زبان قرآن و روش فهم آن، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- فقیهی، ابوالحسن و بامداد صوفی، کامیار (۱۳۷۸)، کثرت‌گرایی روش تحقیق در پژوهش‌های سازمانی، فصلنامه مدیریت، شماره ۲۱ و ۲۲.
- منصوریان، یزدان (۱۳۸۶)، گراند تئوری چیست و چه کاربردی دارد، ویژه‌نامه همایش اطلاعات و جامعه اطلاعاتی، اصفهان، دانشگاه اصفهان.
- مهرابی، امیر حمزه، خنیفر، حسین، امیری، علی‌نقی، حسن زارعی، متین و جندقی، غلامرضا (۱۳۹۰)، فصلنامه مدیریت فرهنگ‌سازمانی، شماره ۲۳.

ب - منابع انگلیسی

- Glase, B. and Strauss, A. (1967), The Discovery of the Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research, New York
- Mays, N. and pope, G. (2002), Assessing quality in qualitative research: British Medical Journal. Jan. I. pp.50-52
- Miles, M. and Huberman, A. (2002), qualitative data analysis: a sourcebook of new methods, Sage London; Beverly Hills.
- Neuman, Lawrence, 1977, social research methods: qualitative and quantitative approaches 3d. ed. Boston, Allyn and Bacon
- powell, R.E (1999), Resent trends in research: a methodological essay, library and information science research, vol. 21 No. 1, pp.91-119
- Stenbacka, caroline, 2001, Qualitative research require concepts of its own, Management Decision, vol.39, No.7.
- Strauss, A. and Corbin, J. (1998), Basics of Qualitative Research: Grounded Theory Procedures and Technique (2nd Edition), Sage, Newbury Park, London.
- Sousa. C.A. A. Hendriks. P.H. J. (2006), the need for grounded theory in developing a knowledge based view of organization research methods, Vol.9, No3, pp315-338.

پ - سایت

- www.khmanehi.ir
- مجموعه فرمایشات مقام معظم رهبری امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

